

De St. Pietersberg : het Burgerinitiatief

Presentatie in de Stadsronde, 29 september 2015

Wat willen we met het Burgerinitiatief?

Aanleiding was de St. Pietersberg. Op 2 september heb ik daar het nodige over gezegd en op 15 september is het bestemmingsplan Schutterijweg afgehandeld, met uitspraken over handhaving en het voorkomen van precedentwerking. Dus daar heb ik het nu niet meer over.

Ik richt me nu vooral op de toekomst en dat heeft te maken met het tweede belangrijke onderdeel van het Burgerinitiatief namelijk de wijze waarop burgers worden betrokken bij besluiten (en ik citeer) die 'gezichtsbepalende landschappen of stadgezichten onomkeerbaar veranderen, en daarom van grote betekenis zijn voor onze stad. De ondertekenaars vragen de Raad om zich over dergelijke besluiten formeel uit te spreken en om randvoorwaarden vast te stellen.'

We kunnen niemand voorschrijven welke beslissingen er genomen moeten worden, maar we vragen wel om een besluitvormingsproces, dat in de openbaarheid plaatsvindt en waarin ook burgers op beslissende momenten hun stem kunnen laten horen.

Het gaat ons niet om ons gelijk, maar om de transparantie van de besluitvorming en heel veel burgers willen, zoals u het zelf formuleert, heel graag de dialoog met u in plaats van de confrontatie.

Het probleem dat burgers met politieke besluitvorming hebben, is geen typisch Maastrichts probleem. Alom maakt de burger zich zorgen over de totstandkoming van belangrijke besluiten. Burgers zijn gefrustreerd wanneer er weer sprake is van een voldongen feit of van weer een 'konijn uit de hoge hoed'.

Ze kunnen zich laten informeren, maar ze missen doorgaans de cruciale informatie op het beslissende moment, waardoor ze achter het net vissen.

Het gevoel ontstaat van "de honden blaffen en de karavaan trekt verder".

Ook veel politici maken zich hierover zorgen, omdat het leidt tot verlies aan vertrouwen.

De enige oplossing is dat burgers relevante informatie krijgen op een moment dat die informatie nog ter zake doet.

Dat is geen juridisch verhaal.

Integendeel: we zien alom dat vele kleine beslissingen, die procedureel geheel in de haak zijn, maar dat het eindresultaat niet is wat men had verwacht of gewenst.

De Pietersberg is een van de voorbeelden: er worden besluiten genomen over kleine plannen en vergunningen, maar wie foto's vergelijkt van 2005 en 2015 ziet dat er wel degelijk grote veranderingen hebben plaatsgevonden.

Als initiatiefnemers van het Burgerinitiatief hebben wij geprobeerd dit onbehagen en deze bezorgdheid te vertalen in een constructief voorstel.

Goede besluitvorming draait om relevante en tijdige informatie. Ons verzoek - een concrete vertaling van het Burgerinitiatief -, is om minimaal tweemaal per jaar een overzicht te ontvangen van de projecten, initiatieven, plannen en onderhandelingen die van invloed zijn op gezichtsbepalende landschappen of stadsgebieden. Het aantal van dergelijke gebieden is beperkt, waarbij we natuurlijk denken aan de St. Pietersberg, maar het zou ook kunnen bij het Bassin of Belvédère.

Of wij partij zijn in dit proces is aan u. Het verzoek is gericht aan de Raad.

Als de Raad periodiek een verslag ontvangt met de stand van zaken, worden daarmee ook de burgers geïnformeerd.

Burgers krijgen dan de kans om initiatief te ontplooien voordat ze in de situatie van het gepasseerde station terechtkomen. Een dergelijk overzicht geeft weer wat er “in de pijplijn” zit ; het kan kort zijn, zonder vertrouwelijke details, maar het moet wel volledig zijn. Als de burger kan zien aan welke ideeën en projecten de gemeente tijd besteedt, en welke verzoeken en voorstellen bij haar zijn binnengekomen, ontstaat een reële mogelijkheid om zich hierbij als burger betrokken te voelen.

Sommigen vinden dat de Pietersberg zich gunstig ontwikkelt, anderen zien veranderingen die onnodig negatief zijn. Wij behoren tot die laatste groep, en wij denken dat we daarmee heel veel burgers vertegenwoordigen. In de besluitvorming moet op een gegeven moment aan de orde komen wat wij met “onze berg” willen, en dus ook welke van de meningen het zwaarst moet wegen.

Of deze suggestie van nut kan zijn, en of, meer in het algemeen, de politiek momenteel een probleem heeft met besluitvorming en communicatie daarover, is aan U om te beslissen.

Spanningen zoals die met betrekking tot de Pietersberg zijn ontstaan, met name in de media, kunnen dan achterwege blijven. Bovendien is er meer kans op een dialoog over wat wij met “onze berg” willen - waar we op de huidige wijze niet aan toekomen.

Voor de goede orde de visie van Natuurmonumenten is een stap in de goede richting, maar heeft vooral betrekking op de beheer- en onderhoudmaatregelen van haar bezit. De visie dekt niet de gehele berg. Bovendien verdient de eventuele commercialisering van bezit van Natuurmonumenten extra aandacht.

Het Burgerinitiatief is geen verzoek om de Pietersberg terug te brengen naar de negentiende eeuw, maar om burgers die zich voor voldongen feiten geplaatst zien, een stem te geven.

Ik dank u voor uw aandacht.

Peter Lahaye